

Sprawozdanie z realizacji zadania nieinwestycyjnego wraz z opisem osiągniętego efektu rzeczowego i ekologicznego

Tytuł zadania: „Bałtyk Naturalnie – badania środowiskowe żywych zasobów morza”

Nr umowy: **WFOŚ/D/638/5390/2202**

Sprawozdanie z realizacji zadania:

Opis:

W projekcie udział wzięto:

W realizacji całego projektu „Bałtyk Naturalnie – badania środowiskowe żywych zasobów morza” wzięto udział 112 uczestników warsztatów terenowych, natomiast zasięg postów edukacyjnych publikowanych w czasie wakacji wynosił 58 476. Zakładano, że w warsztatach terenowych udział weźmie 120 uczestników (łącznie z opiekunami grup zorganizowanych 135 osób). Pomimo, iż zainteresowanie warsztatami było duże, część zapisanych uczestników nie pojawiła się w dniu warsztatów nie zgłaszając wcześniej swojej nieobecności. Dodatkowo w dniu 22.07. czynnikiem niesprzyjającym były opady atmosferyczne, natomiast 17.08. oraz 26.08. kąpielisko było zamknięte z powodu zakwitów sinic (warsztaty odbyły się, uczestnicy pracowali w rękawiczkach lateksowych).

Program projektu obejmował następujące zadania:

- 1) Realizacja warsztatów terenowych na plaży miejskiej w Gdyni,
- 2) Seria postów edukacyjnych umieszczanych w social mediach Akwarium Gdyni (Facebook oraz Instagram) przez kolejne 10 tygodni przerwy wakacyjnej.

Realizacja projektu podzielona była na 3 etapy:

- ETAP WSTĘPNY – przygotowanie do przeprowadzenia warsztatów; czas realizacji: 10 kwietnia - 30 czerwca 2022,
- ETAP ZASADNICZY – warsztaty terenowe oraz publikacja postów edukacyjnych; czas realizacji: 01 lipca - 10 września 2022,
- ETAP KOŃCOWY – analiza ankiet, sporządzenie raportu z realizacji projektu oraz rozliczenie projektu; czas realizacji: 11 września - 15 listopada 2022.

W trakcie etapu wstępnego przygotowano projekt „Przewodnika badacza morskiego”, który jest kompendium wiedzy o Morzu Bałtyckim. Informacje w nim zawarte pomagają poznać zagadnienia związane z Bałtykiem oraz utrwalić zdobytą wiedzę. Przewodnik dostosowano językowo i graficznie do percepcji uczniów szkoły podstawowej. W kompendium znalazły się informacje dotyczące historii kształtowania się Morza Bałtyckiego, jego specyficznych warunków fizyko-chemicznych, jego mieszkańców reprezentujących różne grupy systematyczne, jego bogactw naturalnych oraz obecnych zagrożeń. Poza treścią wzbogaconą o wiele grafik, w przewodniku znajdują się także zadania do wykonania przez uczestników warsztatów. Mogą je wykonać w dowolnym momencie, zarówno w plenerze, jak i w domu. Dodatkowo, w tym czasie przygotowywano również treści merytorycznych postów edukacyjnych, które publikowano w czasie trwania etapu zasadniczego.

Etap zasadniczy opierał się na przeprowadzeniu warsztatów środowiskowych w strefie brzegowej Morza Bałtyckiego. Jako miejsce docelowe wybrano plażę miejską w Gdyni, w pobliżu wejścia do Mariny Gdynia, ze względu na obecność powierzchni twardej (falochron) porośniętych roślinnością, na których przebywały skorupiaki oraz ryby należące do rodziny igliczniowatych. Warsztaty skierowane były do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym oraz do rodzin z dziećmi. W lipcu i sierpniu przeprowadzono 8 dwugodzinnych spotkań w wyznaczonych terminach: 19.07, 22.07, 27.07, 02.08, 09.08, 12.08, 17.08 oraz 26.08. Jednorazowo w warsztatach mogło uczestniczyć do 15 osób, plus opiekunowie. Każdy uczestnik otrzymał „Przewodnik badacza morskiego”.

W trakcie warsztatów służył on jako pomoc dydaktyczna, w której uczestnicy mogli obejrzeć grafiki z omawianymi zagadnieniami oraz wykonać część zadań.

Każde dwugodzinne spotkanie składało się z 3 bloków tematycznych:

- Pierwsze dotyczyło charakterystyki środowiska Bałtyku, a także bioróżnorodności gatunkowej i jej roli w funkcjonowaniu ekosystemu morskiego. Działaniem aktywizującym uczestników do samodzielnego poznawania bioróżnorodności strefy brzegowej był samodzielny pobór prób bentosowych z dna piaszczystego oraz falochronu (podłoża twardego), porośniętego roślinnością, wśród której występowały m.in. lasonogi, krewetka bałtycka, krewetka atlantycka, iglicznia, wężyńka, ciernik, a także drobny narybek. Uczestnicy oznaczali również wszelkie ślady organizmów morskich pozostawione na plaży, m.in. muszle małży oraz tropy i pióra ptaków wodnych.
- Kolejny blok dotyczył wpływu działalności człowieka na gatunki zamieszkujące obszar przybrzeżny tej części Bałtyku. Omówiono skutki antropopresji na środowisko morskie, a w szczególności skutki napływu biogenów (eutrofizacja), tworzyw sztucznych (w tym mikroplastiku) oraz degradację różnorodności biologicznej i zasobów morza. W omówieniu tak trudnego tematu pomogła gra opierająca się na tworzeniu różnych łańcuchów troficznych. Dzięki niej uczestnicy mogli zaobserwować z jaką łatwością można zachwiać równowagę w żywych zasobach morza. Uczestnicy przesiewali także piasek z plaży w poszukiwaniu zanieczyszczeń, nawet tych najdrobniejszych.
- Ostatni blok skupiał się na analizie naszego codziennego życia oraz wspólnym wypracowaniu zmian, nawet niewielkich, które mogą przyczynić się do poprawy stanu wód w naszym morzu.

Chętni uczestnicy spotkania na początku i po zakończeniu warsztatów wypełniali krótkie kwestionariusze, których celem było sprawdzenie, czy udział w zajęciach wpłynął pozytywnie na świadomość morską uczestników.

Równolegle w okresie wakacji prowadzono kampanię informacyjno-edukacyjną w mediach społecznościowych Akwarium Gdyńskiego, w ramach której opublikowano 10 postów edukacyjnych dotyczących żywych zasobów Morza Bałtyckiego. Były to kolejno wpisy: Bałtyk – NIEzwykłe morze, rośliny Morza Bałtyckiego, bałtyckie małże, kur diabeł, mieszkańcy podwodnych łąk, organizmy żyjące w dnie, meduzy Bałtyku, płastugi Bałtyku, tasza – zając z Morza Bałtyckiego oraz niezwykli goście.

Etap końcowy opierał się na analizie zgromadzonych kwestionariuszy oraz przygotowaniu rozliczenia oraz raportu z realizacji zadania.

Efekt rzeczowy:

Opis:

W celu realizacji założeń projektu „Bałtyk Naturalnie – badania środowiskowe żywych zasobów morza” ze środków WFOŚiGW w Gdańsku zakupiono sprzęt i pomoce edukacyjne niezbędne do przeprowadzenia warsztatów terenowych dla dzieci i młodzieży na terenie plaży miejskiej w Gdyni. Najbardziej kosztownym wydatkiem było wykonanie książeczek „Przewodnik badacza morskiego” pełniących rolę kompendium wiedzy oraz zeszytu ćwiczeń dla uczestników spotkań. Całkowity nakład wynosił 150 sztuk, natomiast w czasie warsztatów rozdano 112 sztuk. Pozostałe egzemplarze pozostają do dyspozycji Centrum Edukacji Akwarium Gdyńskiego. W ramach realizacji projektu zakupiono także 200 sztuk oznakowanych otówek, w trakcie warsztatów rozdano 112 sztuk. Reszta pozostaje do dyspozycji CE Akwarium Gdyńskiego. Ponadto ze środków WFOŚiGW zakupiono spodniobuty (7 sztuk), tubę do obserwacji podwodnych (1 sztuka), siła do przesiewania piachu (4 sztuki), mikroskopy na telefon (2 sztuki) oraz wózek turystyczny (1 sztuka).

Efekt ekologiczny:

Opis:

Uzyskanym efektem ekologicznym projektu jest wzrost wiedzy i świadomości uczestników zajęć (czyli rodzin oraz uczniów i opiekunów grup szkolnych) w zakresie bioróżnorodności Morza

Bałtyckiego oraz ochrony środowiska i ekologii regionu. Efekty krótkofalowe to poszerzenie informacji na temat morskiej przyrody dzięki innowacyjnej i angażującej uczestników formie zajęć przeprowadzonych w terenie. Efektem długofalowym jest możliwość modyfikowania postaw młodych ludzi wobec przyrody i środowiska na bardziej świadome i odpowiedzialne.

Planowane efekty ekologiczne osiągnięto poprzez:

- wzbudzenie zainteresowań otaczającą nas przyrodą, a także ekologią i ochroną środowiska morskiego,
- przekazanie i uzupełnienie wiedzy dotyczącej geografii, historii, biologii oraz ochrony środowiska Morza Bałtyckiego,
- poznanie środowiska strefy przybrzeżnej i brzegowej Morza Bałtyckiego,
- poznanie różnorodnych gatunków zasiedlających strefę przybrzeżną Bałtyku oraz jego wody otwarte,
- kształtowanie postaw proekologicznych wśród dzieci młodzieży oraz wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za czystość środowiska naturalnego poprzez aktywne poznawanie bioróżnorodności
- kształtowanie świadomości o wpływie ludzi (antropopresja) na stan środowiska przyrodniczego (Morze Bałtyckie),
- aktywizowanie do zachowań proekologicznych,
- wzbudzenie poczucia odpowiedzialności za stan dziedzictwa przyrodniczego w rejonie Bałtyku.

Osiągnięcie założonych efektów ekologicznych potwierdzają wyniki dobrowolnych ankiet wypełnianych przez uczestników warsztatów. Każda ankieta składała się z dwóch części, w których uczestnicy oceniali swoją wiedzę dotyczącą Morza Bałtyckiego. Pierwszą część wypełniali przed zajęciami, natomiast drugą po zajęciach. Obie zawierały takie same zadania. Na podstawie analizy odpowiedzi, wyraźnie widać, że poziom wiedzy dotyczący ekosystemu Morza Bałtyckiego u uczestników warsztatów był wyższy po zajęciach niż przed udziałem w nich. Dodatkowo uczestnicy mieli również za zadanie, w skali od 1 do 10, ocenić swoją wiedzę ogólną o Morzu Bałtyckim przed i po zajęciach. Przed zajęciami średnia z odpowiedzi wynosiła 4,7, natomiast po zajęciach wzrosła do 6,8. Przed zajęciami uczestnicy najczęściej oceniali swoją wiedzę na poziomie 3 lub 7, natomiast po zajęciach już na 8.

Informacje dodatkowe:

- Wszystkie materiały zakupione w ramach projektu zaopatrzone w informację o dofinansowaniu ze środków WFOŚiGW w Gdańsku (dokumentacja na płycie CD).
- W trakcie warsztatów wykonano dokumentację fotograficzną dostępną do wykorzystania przez WFOŚiGW w Gdańsku (dokumentacja na płycie CD).
- Uczestnicy warsztatów terenowych oraz ich opiekunowie zostali poinformowani o dofinansowaniu ze środków WFOŚiGW w Gdańsku
- Na stronie internetowej Akwarium Gdyńskiego MIR-PIB umieszczono opis zadania oraz informację dotyczącą osiągniętego efektu rzeczowego i ekologicznego wraz z informacją o dofinansowaniu przez WFOŚiGW w Gdańsku www.akwarium.gdynia.pl

MORSKI INSTYTUT RYBACKI-
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY
81-332 Gdynia, ul. Kolkataja 1
sekr. dyr. 58 735-62-32
NIP 586-010-24-41

pieczęć firmowa Beneficjenta

10.11.2022

data

DYREKTOR

podpisy i pieczątki imienne osób reprezentujących Beneficjenta

dr Piotr Margonński